

کنگره بین المللی علوم و مهندسی

آلمان - هامبورگ

اسفند ماه ۱۳۹۶

ارزیابی زیست محیطی سیاست های استراتژیک مدیریت و پایش آلودگی های پالایشگاه های گاز ایران با استفاده از رویکرد تحلیل عوامل استراتژیک (مطالعه موردی پالایشگاه اول مجتمع گاز پارس جنوبی)

حسین تیموری^{۱*}، محبوبه صفری^۲، مهناز نصرآبادی^۳

۱- دانشجوی کارشناس ارشد رشته مدیریت محیط زیست، Hteymourispgc@gmail.com

۲- مدرس دانشکده فنی مهندسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد، mahboobe_safari_9083@yahoo.com

۳- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان

چکیده

با توجه به اثرات مخرب و زیان آور آلودگی محیط زیست، لزوم حفاظت از محیط زیست اصل غیرقابل تردیدی است که در جهان امروز پذیرش عامه داشته و این ضرورت به موازات رشد صنایع و تکنولوژی و به دنبال آن بروز آلودگی ها، اهمیت بیشتری پیدا کرده است (آسلانادیس، ۲۰۰۹). پژوهش حاضر برحسب هدف کاربردی و براساس شیوه گردآوری داده ها، توصیفی- تحلیلی است. جامعه آماری این پژوهش عبارت بوده است از کلیه کارکنان شاغل در تصفیه خانه های پالایشگاه اول مجتمع گاز پارس جنوبی که در سال جاری ۱۳۹۴ در این سازمان مشغول به کار بوده اند. تعداد افراد جامعه ۴۲۰۰۰ نفر و سپس با کمک جدول مورگان با جمعیت آماری ۴۲۰۰۰ نفر حجم نمونه ۳۸۰ نفر تعیین شد و دبی ورودی برای ۱۶ تصفیه خانه ۷۵۰۰ مترمکعب برآورد شده است. جهت گردآوری داده های مربوط به مبانی نظری و پیشینه از روش کتابخانه ای و جهت جمع آوری داده های اصلی تحقیق، از طریق توزیع ابزار (پرسشنامه) به روش میدانی در بین نمونه آماری تحقیق، اقدام می شود. در این پژوهش به منظور تجزیه تحلیل سلسله مراتبی از نرم افزار Expert Choice و TOPSIS استفاده گردید.

نتایج نشان می دهد، استراتژی های کنترل و کاهش آلودگی های آب و خاک پالایشگاه گاز در پالایشگاه اول مجتمع گاز پارس جنوبی در رتبه اول اهمیت قرار دارد. همچنین استراتژی های کنترل و کاهش آلودگی پسماندهای صنعتی پالایشگاه در رتبه دوم اهمیت قرار دارد. استراتژی های کنترل و کاهش آلودگی پساب پالایشگاه، استراتژی های کنترل و کاهش آلودگی های آب و خاک پالایشگاه و استراتژی های کنترل و کاهش آلودگی پسماندهای عادی پالایشگاه به ترتیب در رتبه های سوم تا پنجم قرار دارد.

واژه های کلیدی: JEA, TOPSIS, AHP, SWOT, آلاینده های محیطی.

۱- مقدمه

"آلودگی های زیست محیطی، محصول فرعی و ناخواسته ای فعالیت های صنعتی مختلف است که باعث شده محیط زیست هر چه بیشتر در معرض تهدید قرار گیرد" (شانه، ۱۳۸۷). با توجه به این که هر فعالیت صنعتی مستلزم بر گرفتن موادی از طبیعت و دفع موادی دیگر در آن است، کلیه فعالیت های صنعتی باید در چارچوب ظرفیت های محدود محیط زیست مورد